

I-Seirbhís Oiliúna Múinteoirí sa Phortaingéil: Cuspóirí, Eagraíocht agus Tionchar ar Gairme do Mhúinteoirí

O. Ferreira¹, A.I. Pereira², A. Silva³, E. Afonso⁴ agus M.F. Barreiro¹

¹Polytechnic Institiúid Bragança agus Saotharlann na Imoibriú Innealtóireacht Scaradh agus, ²Polytechnic Institiúid Bragança agus Algoritmi-Ollscoil Minho, ³Agrupamento de Escolas Abade de Baçal, ⁴ CFAE Bragança Norte - Agrupamento de Escolas Abade de Baçal
(An Phortaingéil)

oferreira@ipb.pt, apereira@ipb.pt, adiliatsilva@gmail.com, cfaebn@sapo.pt, barreiro@ipb.pt

Ceimiceacha

Cuireann an páipéar seo forbheathnú gearr oiliúint mhúinteora mar a mheastar ag an reachtaíocht Portaingéile: (i) oideachas (ITE), (ii) oiliúint múinteoirí tosaigh speisialaithe agus (iii) oiliúint múinteoirí in-seirbhíse. Beidh béim faoi leith a thabhairt do oiliúint mhúinteoirí in-seirbhíse. Faoi láthair, fhreagraíonn ITE go dtí leibhéal 7 den Chreat Cáilíochtaí na hEorpa (máistir céim). Is forbairt ghairmiúil gairme-fhada, i gcás ina bhfuil taighde-bhunaithe agus i gcleachtas gcomhthéacs gréithe tábhachtacha. Tá sé i gceist cáilíocht a chur ar fáil i bhfeidhmeanna oideachais comhlántacha, ar nós oideachas speisialta, gníomhaíochtaí riaracháin agus cigireachta scoile, beochan soch-chultúrtha agus oideachas bunúsach do dhaoine fásta oiliúint speisialaithe. Ceadaíonn oiliúint in-seirbhíse nó oiliúint leanúnach múinteoirí a chomhlánú, a dhóimhniú agus a thabhairt cothrom le dáta a n-eolas agus inniúlachtaí gairmiúla. Is é an creidiúnú, san áireamh lena mbaineann hinstiúidí atá rannpháirteach, gníomhaíochtaí oiliúna agus próiseas meastóireachta láraithe sa "Conselho Científico-Pedagógico da Formação Contínua" (Eolaíoch agus Oideolaíochta Chomhairle oiliúint in-seirbhíse) agus tá tionchar díreach i slíte beatha mhúinteora, a bheith ar cheann de na na fachtóirí a mheas soghluaisteacht agus dul chun cinn a rochtain.

1. Réamhrá

Dar leis an reachtaíocht Portaingéile [1], tá oiliúint múinteoirí eagraithe i dtrí chatagóir éagsúla: (i) oiliúint tosaigh, (ii) oiliúint speisialaithe, agus (iii) oiliúint in-seirbhíse.

Faoi láthair, agus tar éis an phróisis Bologna, clár OTM sa Phortaingéil Tá athstruchtúrú déanta agus tá céim Mháistreachta ag teastáil chun gairm múinteoir ingress. Do mhúinteoirí ábhair, áit atá san áireamh múinteoirí cheimic, seo a leanas ITE samhail i ndiaidh a chéile; a bheith cáilíochtaí gairmiúla a fuarthas i dtimthriall 2, tar éis 1ú amháin ábhar dírithe. Is é seo an dara timthriall ar fáil ach amháin ag ollscoileanna. Khiótó, ní mór do mhúinteoirí freastal ar cheimic chéad timthriall dírithe ar ábhair (3 bliana, 180 ECTS) ina dhiaidh sin ag an dara timthriall (máistir) dírithe go príomha ar cháilíochtaí gairmiúla. Tá sé mar aidhm ag an dara timthriall dar teideal "Oideachas sna hEolaíochtaí Fisiceacha-cheimic" (2 bhliain, 120 ECTS) do mhúinteoirí cáilithe, a raon san fhisic agus sna heolaíochtaí cheimic, a mhúineadh bunúsach (3th timthriall) agus leibhéal oideachais meánscoile [2]. Chun seo a rochtain iarratasóirí dara timthriall gá go mbeadh 120 ECTS sa dá réimse ábhair (fhisic agus ceimic) lena n-áirítear nach lú ná 50 ECTS i ngach ceann acu. D'fhéadfaí samplaí de na chéad timthriall a bheith Ceimic, Eolaíochtaí Fisiceacha-Ceimic agus Bithcheimic, i measc daoine eile. Beidh an dara timthriall oiliúint san fhisic agus sa cheimic dideactaic, chomh maith, i síceolaíocht oideachais. Is féidir tuilleadh sonraí maidir leis OTM sa Phortaingéil i gcomhairle i saothar roimhe seo [3].

Tá sé mar aidhm oiliúint speisialaithe cáilíochta a chur ar fáil i bhfeidhmeanna oideachais comhlántach. Dar le [4], is féidir iad a achoimriú mar seo a leanas: (i) Oideachas Speisialta (arna sholáthar ag Institiúidí Oideachais leordhóthanach Ardleibhéal); (ii) Gníomhaíochtaí riaracháin agus iniúchta i scoileanna, beochan soch-chultúrtha, oideachas bunúsach do dhaoine fásta, i measc daoine eile, agus aird á tabhairt ar an bhforbairt an chórais oideachais (arna sholáthar ag Institiúidí Ardoideachais).

Ceadaíonn oiliúint in-seirbhíse, nó oiliúint leanúnach, múinteoirí a chomhlánú, a dhoimhniú agus a thabhairt cothrom le dáta a n-eolas agus inniúlachtaí gairmiúla. Beidh an topaic seo a chur faoi anailís níos doimhne sna rannóga seo chugainn ag díriú ar na pointí seo a leanas: (i) Cuspóirí ginearálta agus eagar; (ii) Modheolaíochtaí agus meastóireacht (iii) Tionchar ar shaol gairmiúil agus (iv) Is é an "Ceimic go léir ar fud dearcadh líonra tionscadal "mhúinteora. An t-ábhar an ailt seo bunaithe ar an reachtaíocht / rialacháin seo a leanas:

- Réimeas Dlíthiúil oiliúint múinteoirí i-seirbhís a rialú ag Foraihne-Dhlí 249/92 Samhain 9 [5]. (Le modhnuithe a tugadh isteach le Foraihne-dlí 60/93 den 20 Lúnasa [6], Foraihne-dlí 274/94 Deireadh Fómhair 28 [7], Foraihne-dlí 207/96 Samhain 2 [8], Foraihne-dlí 155/99 Bealtaine 10 [9] agus Foraihne-dlí 15/2007 Eanáir 19 [10]);
- Ordú 14420/2010 an 15 Meán Fómhair [11];
- Rialála Dlí 2/2010 an 23 Meitheamh [12];
- Teagasc Cód Gairme Gairm haghaidh naíonán, oideachas bunscoile agus meánscoile, Foraihne-dlí 41/2012 Feabhra 21 [1].

2. Oiliúna in-seirbhíse

2.1. Cuspóirí ginearálta agus eagraíocht

I dtéarmaí ginearálta intinn, oiliúint in-seirbhíse a thabhairt cothrom le dáta, a fheabhsú, a aistriú agus tacaíocht a sholáthar do ghairmithe múinteoireachta ar feadh a ngairmeacha beatha. Ní mór an phleanáil a chur chun cinn forbairt na scileanna gairmiúla. Is féidir na pleananna foirmiú a tharraingt ag scoileanna smaoinemh ar a n-oiliúint féin riachtanais diagnóis nó a d'fhéadfadh mar thoradh go simplí as tionscnamh aonair an mhúinteora.

Gníomhaíochtaí oiliúna in-seirbhíse atá déanta ag comhlachtaí oiliúna creidiúnaithe ag an *Conselho Científico-Pedagógico da Formação Contínua (Comhairle Eolaíoch agus Oideolaíochta ar oiliúint in-seirbhíse)*(CCPFC), ceanncheathrú ag an Ollscoil Minho (Braga, An Phortaingéil). Samplaí de na comhlachtaí oiliúna:

- Ionaid oiliúna a bhaineann le cumainn scoile (CFAE);
- Institiúidí ardoideachais;
- Ionaid traenála de chuid cumainn neamhbhrabúis gairmiúil nó eolaíochta;
- Ó am go chéile, na seirbhísí lárnacha an Aireacht Eolaíochta agus Oideachais;
- Eintitis eile neamhbhrabúis phríobháideach nó phoiblí agus comharchumainn creidiúnaithe chun na críche seo.

Mar gheall ar an staid reatha eacnamaíoch, is ann faoi láthair gan aon mhaoiniú rialtais chun tacú le hoiliúint in-seirbhíse. Cé go bhfuil roinnt Institiúidí Ardoideachais in ann a thairiscint ar raon leathan de pacáistí foirmiú a íocadh, tá an cuardach a dhéanamh ar na gníomhartha a laghdú, go páirteach call leis sin mar CFAEs obair ag iarraidh aghaidh a thabhairt ar na riachtanais is práinní a gcuid scoileanna a bhaineann leo. Sa chomhthéacs seo, tá oiliúint saor in aisce á thairiscint a bhuíochas sin do:

- Acmhainní na scoile endogenous. A dhéanamh ar roinnt múinteoirí creidiúnaithe ar fáil iad féin chun oiliúint a gcuid comhghleacaithe a chur ar fáil;
- An bhfuil prótacail agus comhpháirtíochtaí le heintitis eile laistigh de chreat na gclár oiliúna.

2.2. Modheolaíochtaí agus meastóireacht

An chuid is mó de na gníomhaíochtaí oiliúna a fhreagraíonn do ranganna duine-le-duine; áfach, tá athrú de réir a chéile mar gheall ar an paraidim comhdhlúthú forásach úsáid TFC. Mar sin, tá an fhormáid ar líne trí r-fhoghlaim agus rialacha mionsonraithe b-fhoghlaim a bheith ina gcleachtas reatha, ní amháin mar gheall ar a éifeachtúlacht ach freisin mar bhealach chun dul i ngleic airgeadais, spás agus am srianta.

Is é an mheastóireacht ar na gníomhaíochtaí éigeantacha agus ní mór a bheith creidiúnaithe ag an CCPFC. Ní mór don aicmiú deireanach a chur in iúl go cáilíochtúil (nach leor í chun scoth) a fhreagraíonn do rangú deiridh ar scála comhdhéanta idir 1 agus 10 luachanna. Cuntais an mheastóireacht leis an fheidhmíocht múinteoir ach freisin le assiduity. Go sonrach, níor chóir deimhniú a thabhairt más féidir an rannpháirtíocht thíos dhá thrian de na fad oiliúna.

2.3 Tionchar ar bheatha ghairmiúil

I measc fachtóirí eile, dul chun cinn le rochtain, ní mór do mhúinteoirí freastal, le rath, oiliúint inseirbhíse nó speisialaithe ghníomhaíochtaí oiliúna i rith an timthrialla faoi mheastóireacht. Go sonrach, is gá iad a bheith creidiúnaithe 25 uair an chloig sa chúigiú céim de ghairm na múinteoireachta (= 1 creidmheas) agus 50 uair an chloig i na cinn eile (= 2 creidiúint).

Mar sin, dul chun cinn a rochtain, tá múinteoirí obligatorily chun freastal gníomhaíochtaí in-seirbhíse oiliúna, creidiúnaithe ag CCPFC, suas go dtí an líon riachtanach na n-uaireanta, is cuma freastal gníomhartha eile neamh-creidiúnaithe oiliúna amhail chollóiciaim, comhdhálacha, seimineáir nó ceardlanna. Thairis sin, tá sé éigeantach go luíonn cuid (ar a laghad 50%) de na oiliúna a d'fhreastail i ngníomhartha laistigh den limistéar eolaíochta cuí.

Tá gníomhaíochtaí i gcomhréir leis réimse eolaíochta an mhúinteora má thagann siad go díreach isteach an t-ábhar curaclaim a mhúintear, go háirithe má tá siad i bhfeidhm go díreach sa seomra ranga; nó gníomhaíochtaí atá dírithe ar thabhairt cothrom le dáta / a fheabhsú cleachtas foghlama teagaisc cibé acu le haghaidh nuashonrú agus a fheabhsú dideactaic ar leith, úsáid a bhaint as ábhair nua nó trealamh oideachais. Sa chomhthéacs seo, na gníomhartha, a bhfuil mar chuspóir a fhorbairt oideachas turgnamhacha, a mheas chomh maith.

"Is é Ceimic go léir ar fud líonra tionscadal" 2.4 An tuairim mhúinteora

I gcomhthéacs an "Ceimic Is léir ar fud tionscadal líonra", agus maidir leis an ábhar "oiliúint inseirbhíse" na múinteoirí atá rannpháirteach a dtuairim mar seo a leanas:

- Tá oiliúint in-seirbhíse riachtanach a chur chun cinn actualization mhúinteora. Maidir leis an réigiún ar leith de Bragança dúirt siad amach go bhfuil easpa tairiscint san áireamh lena mbaineann oiliúint cheimic thurgnamhach. Sa chomhthéacs sin, chuir an fhoireann tionscadail Ipb an eagraíocht bheith aige le gníomhaíocht oiliúna i gcomhar leis an CFAE-Bragança.
- An chuid is mó de na múinteoirí atá rannpháirteach tar éis freastal ar chúrsaí a bhaineann le TFC ach ní ar leith don teagasc cheimic. Cuireadh béim ar leith ar úsáid acmhainní TFC agus ar an mbealach is féidir leo bheith ag baint le gníomhaíochtaí turgnamhach sa tsaotharlann. Fuarthas go raibh sé suimiúil a fhorbairt treoracha atá dírithe chun tacú le húsáid na n-acmhainní TFC, cibé acu mar réamhrá ar an breiseán turgnamhach seo nó mar uirlis eolais a chomhdhlúthú. Níos mó, fuarthas sé tábhachtach oiliúint díriú dúbailteacht seo gníomhaíocht TFC-turgnamhach a thairiscint.
- Rinneadh roinnt topaicí le haghaidh gníomhaíochtaí oiliúna inseirbhíse dírithe. I measc iad, cuireadh ábhair teicneolaíoch amhail "ceimic Comhshaoil", "ceimic Bia", "teicneolaíocht Polymer" agus "ceimic Cosmaideacha". "Ceimic anailíseach", go háirithe, an úsáid a bhaint as trealamh anailíse, a bhí luaite freisin. Cuireadh in iúl Thairis sin "braiteoirí Ceimiceach", "ceimic núicléach" agus "ceimic Glas agus inbhuanaithe" amach mar ábhair ábhartha i bhfianaise na reatha "ceimic i gcomhthéacs" cláir.

3. Breithnithe Deiridh

Ainneoin, tá oiliúint inseirbhíse ar líon na creidmheasanna teastáil le haghaidh dul chun cinn gairme rithábhachtach don teagasc i gcomhthéacs an oideachais atá ann faoi láthair a chinntiú mhúinteora forbairt scileanna eolais agus cothrom le dáta. Ní mór é seo a fheictear ag na múinteoirí go léir nach mór dóibh aghaidh a thabhairt ar oiliúint mar riachtanas intreach agus riachtanach a chuimsiú modhnú ar an domhan tapa i dtaca le tionchar ar ghníomhaíochtaí teagaisc. Imithe go bhfuil an lá nuair a bhí ITE foirmiú go leor chun tacaíocht a thabhairt do ghairm bheatha. Inniu, éileamh caighdeán cháilíochta do ghairmithe suas chun dáta go láidir tiomanta le foghlaim neamhspleách i "foghlaim ar feadh an tsaoil" coincheap. Is é seo ar bhealach éifeachtach chun freagra a thabhairt ar iarrataí den chóras oideachais iarbhír.

Tagairtí

- [1] Decreto-Lei 41/2012 de 21 de Fevereiro (ar fáil ag Diário da Republica Eletrónico-<http://dre.pt/>).
- [2] Decreto-Lei 43/2007 de 22 de Fevereiro (ar fáil ag Diário da Republica Eletrónico-<http://dre.pt/>).



- [3] Ferreira, O., Silva, A., Barreiro, MF, "Forléargas ar oiliúint múinteoirí sa Phortaingéil", i Imeachtaí Comhdháil Idirnáisiúnta ar Shaincheisteanna Oilíúint Mhúinteoirí Ceimic, Gabrovo (Bhulgáir), 63-69 (2012).
- [4] Lei 49/2005 de 30 de Agosto (ar fáil ag Diário da Republica Eletrónico - <http://dre.pt/>).
- [5] Decreto-Lei 249/92 de 9 de Novembro (ar fáil ag Diário da Republica Eletrónico-<http://dre.pt/>).
- [6] Decreto-Lei 60/93 de 20 de Agosto (ar fáil ag Diário da Republica Eletrónico-<http://dre.pt/>).
- [7] Decreto-Lei 274/94 de 28 de Outubro (ar fáil ag Diário da Republica Eletrónico-<http://dre.pt/>).
- [8] Decreto-Lei 207/96 de 2 de Novembro (ar fáil ag Diário da Republica Eletrónico-<http://dre.pt/>).
- [9] Decreto-Lei 155/99 de 10 de Maio (ar fáil ag Diário da Republica Eletrónico-<http://dre.pt/>).
- [10] Decreto-Lei 15/2007 de 17 de Janeiro (ar fáil ag Diário da Republica Eletrónico-<http://dre.pt/>).
- [11] Despacho 14420/2010 de 15 de Setembro (ar fáil ag Diário da Republica Eletrónico-<http://dre.pt/>).
- [12] Decreto Regulamentar n. º 2/2010 de 23 de Junho (ar fáil ag Diário da Republica Eletrónico-<http://dre.pt/>).

